Zeszyty Naukowe Wydziału Ekonomii i Finansów Uniwersytetu Radomskiego im. Kazimierza Pułaskiego **Studia Ekonomiczne, Prawne i Administracyjne** Zeszyt 4 (2023)
DOI https://doi.org/10.24136/sepia.2023.020

Julia Bolek¹

KREDYT W FINANSOWANIU PODMIOTU GOSPODARCZEGO

Streszczenie

Artykuł przedstawia zakres i strukturę umowy kredytowej, która jest formalnym dokumentem regulującym relacje między bankiem a kredytobiorcą. Omawia kluczowe elementy umowy, takie jak kwota kredytu, cel jego przeznaczenia, zasady i terminy spłaty, oprocentowanie, zabezpieczenia, a także prawa i obowiązki obu stron. Prezentuje aspekt zdolności kredytowej, badając kryteria i procedury oceny zdolności kredytowej kredytobiorcy, zgodnie z wymaganiami banków. Artykuł analizuje zapotrzebowanie na kredyt w przedsiębiorstwach, przedstawiając dane dotyczące popytu na różne rodzaje kredytów. Opisane zostało znaczenie kredytu dla stabilności i wzrostu przedsiębiorstw w dynamicznym środowisku biznesowym, gdzie innowacje i rozwój są kluczowe. Podkreślono zmienność popytu na kredyt, która może być wynikiem różnych czynników, takich jak warunki rynkowe, polityka kredytowa banków, czy sytuacja makroekonomiczna.

Słowa kluczowe: finansowanie, kredyt, przedsiębiorstwo, popyt, zapotrzebowanie.

WSTEP

W dzisiejszym dynamicznym środowisku finansowym, nieustannie ulegającym transformacjom, doskonaleniu i adaptacji do zmiennych potrzeb przedsiębiorstw, rozwój firmy jest fundamentalnym wyzwaniem każdego przedsiębiorcy. W tym kontekście, jednym z kluczowych narzędzi wspierających rozwój i ekspansję jest strategiczne korzystanie z instrumentów finansowych, z których jednym z najważniejszych jest kredyt. W kontekście niepewności rynkowej, zmieniającej się sytuacji makroekonomicznej i dynamicznych trendów, kredyt staje się narzędziem, które nie tylko

Studentka kierunku Finanse i Rachunkowość – studia II stopnia, Wydział Ekonomii i Finansów, Uniwersytet Radomski im. K. Pułaskiego, e-mail: 110899@student.uthrad.pl.

wspiera teraźniejszość przedsiębiorstw, ale również kształtuje ich perspektywy na przyszłość.

Celem artykułu jest analiza atrakcyjności finansowania podmiotu gospodarczego za pomocą kredytu w latach 2021-2023. W pracy wykorzystano dostępną w tym zakresie literaturę naukową, raporty i statystyki, dotyczące 2021-2023 roku, opracowane przez Departament Stabilności Finansowej. Dane zostały przedstawione w sposób opisowy, graficzny oraz tabelaryczny. W niniejszym opracowaniu zaprezentowane zostały wyniki analizy trendów w zapotrzebowaniu na kredyty. Przedstawiono zakres i strukturę umowy kredytowej oraz dokonano analizy dynamicznych zmian w popycie na różne rodzaje kredytów w przedsiębiorstwach w latach 2021-2023 oraz wskazano przyczyny tych zmian oraz wnioski dotyczące perspektyw rynku kredytowego dla przedsiębiorstw.

1. PODSTAWOWE WARUNKI UMOWY KREDYTOWEJ. RODZAJE KREDYTÓW BANKOWYCH DLA PRZEDSIEBIORSTW

Współcześnie przedsiębiorcy coraz częściej decydują się na korzystanie z kredytów nie tylko w celu rozszerzenia produkcji, ale również dla zwiększenia swojego kapitału własnego. Aby uzyskać taki kredyt, konieczne jest przejście przez różnorodne formalności i spełnienie określonych warunków. Mimo, że jest to korzystniejsze źródło finansowania projektów inwestycyjnych niż finansowanie z własnych środków, w rzeczywistości, pozyskanie tego rodzaju finansowania stanowi znacznie większe wyzwanie dla małych i średnich przedsiębiorstw w porównaniu do ich większych odpowiedników (R. Kata, 2017, s. 24-25).

Poprzez umowę kredytu, bank zobowiązuje się udostępnić kredytobiorcy określoną sumę środków pieniężnych na określony czas i cel, zgodnie z warunkami określonymi w umowie. Kredytobiorca zobowiązuje się korzystać z tych pieniędzy zgodnie z warunkami umowy i zwrócić bankowi kwotę wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w ustalonych terminach spłaty. Dodatkowo, kredytobiorca musi uiścić prowizję od udzielonego kredytu, będącą wynagrodzeniem dla banku – kredytodawcy (Prawo bankowe, art. 69 ust. 1).

Kredyt jest udzielany na podstawie pisemnej umowy kredytowej, która precyzuje prawa i obowiązki zarówno banku, jak i kredytobiorcy. Umowa ta ma charakter cywilnoprawny, co oznacza, że jest ważnym prawnym dokumentem regulującym zobowiązania i odpowiedzialności obu stron związanych umową kredytową. Umowa kredytu powinna zawierać szczegółowe informacje, takie jak:

- a) identyfikację stron umowy,
- kwotę i walutę kredytu, czyli określenie jaką sumę pieniędzy bank udziela kredytobiorcy,
- c) cel, na jaki kredyt został udzielony, czyli przeznaczenie środków finansowych,
- d) zasady i termin spłaty kredytu, określenie jakie są warunki i kiedy kredytobiorca zwróci pożyczone środki,
- e) wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego ewentualnej zmiany,
- f) zabezpieczenia spłaty kredytu informacje o środkach, które bank może wymagać od kredytobiorcy jako zabezpieczenie,

- g) uprawnienia banku związane z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu,
- h) terminy i sposób wypłaty środków pieniężnych dla kredytobiorcy,
- i) wysokość prowizji, jeśli takie opłaty są przewidziane w umowie,
- j) warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy określenie jakie procedury muszą być spełnione, aby zmienić warunki umowy lub zakończyć ją wcześniej (Prawo bankowe, art. 69 ust. 2).

Zgodnie z polskim prawem bankowym, aby otrzymać kredyt, kredytobiorca musi posiadać zdolność kredytową. Zdolność kredytowa oznacza, że kredytobiorca jest w stanie spłacić pożyczoną kwotę wraz z odsetkami w ustalonych terminach. Zdolność kredytowa nie podlega negocjacji, to znaczy, że bank, który udziela kredytu, samodzielnie ocenia, czy kredytobiorca spełnia wymagane kryteria (Prawo bankowe, art. 70 ust. 1).

Kredytobiorca ma obowiązek dostarczenia bankowi niezbędnych dokumentów i informacji w celu oceny swojej zdolności kredytowej. Niemniej jednak, istnieją sytuacje, w których bank może udzielić kredytu podmiotowi pozbawionemu zdolności kredytowej (gdy posiada zdolność prawną), pod warunkiem spełnienia dwóch warunków:

- a) ustanowienia szczególnego sposobu zabezpieczenia spłaty kredytu,
- b) przedstawienia niezależnie od zabezpieczenia spłaty kredytu programu naprawy gospodarki podmiotu, którego realizacja – według oceny banku – zapewni uzyskanie zdolności kredytowej w określonym czasie.

Wymienione zasady są zwykle stosowane w przypadku udzielania kredytu nowo utworzonemu przedsiębiorstwu lub przedsiębiorstwu w trakcie procesu restrukturyzacji (W. Macierzyński, I. Pszczółka, M. Sobol, 2022, s. 48).

W zależności od płynności, czyli czasu, na jaki bank udziela kredytu, wyróżnia się trzy główne typy kredytów:

- a) kredyty krótkoterminowe: są udzielane na krótki okres, który nie przekracza jednego roku, oznacza to, że kredytobiorca musi spłacić całą pożyczoną kwotę wraz z odsetkami w ciągu roku,
- b) kredyty średnioterminowe: obejmują kredyty, które mają termin spłaty od 1 roku do 3 lat,
- c) kredyty długoterminowe: to kredyty, których termin spłaty wynosi powyżej 3 lat, tutaj kredytobiorcy mają znacznie dłuższy okres na uregulowanie długu, co może dotyczyć znacznych kwot.

W literaturze najczęściej kredyty dla przedsiębiorstw, z uwzględnieniem ich przeznaczenia, podzielić można na dwie główne grupy:

- a) kredyt obrotowy,
- b) kredyt inwestycyjny (B. Bajor, L. Kociucki, J.M. Kondek, K. Królikowska, 2020, s. 480).

Jeśli przedsiębiorstwo ma zamiar poszerzyć zakres swojej działalności, czyli zwiększyć poziom sprzedaży i w efekcie majątku obrotowego, to może skorzystać

z kredytu obrotowego. Bank przyznaje środki, które są dostępne dla przedsiębiorstwa na specjalnym rachunku kredytowym. Kredyt obrotowy zostaje aktywowany, opierając się na fakturach, które nie przekroczyły terminu płatności. Środki te są transferowane bezgotówkowo na rachunki dostawców, co umożliwia skuteczne zarządzanie bieżącymi płatnościami. Jeżeli firma doświadcza spadku poziomu sprzedaży z roku na rok, nie ma uzasadnienia dla udzielenia dodatkowego kredytu obrotowego. Taki spadek może być interpretowany jako zwiastun pogorszenia się sytuacji rynkowej, potencjalnej utraty klientów oraz wzrostu ryzyka związanego z udzieleniem kredytu. Po udzieleniu kredytu, bank przeprowadza ocene jakości zarządzania kapitałem obrotowym poprzez analizę wskaźników płynności i rotacji, które sa obliczane na podstawie regularnych sprawozdań dostarczanych przez firmę. Monitoring rachunku bieżącego stanowi istotne źródło informacji dotyczących poprawności kształtowania się codziennych przepływów pieniężnych. W związku z tym, przy udzielaniu kredytów obrotowych, banki często nakładają warunek prowadzenia rozliczeń z tytułu działalności gospodarczej za pośrednictwem rachunku bieżącego w danym banku (H. Chynał, 2008, s. 78-79).

Jeśli przedsiębiorstwo decyduje się na poniesienie kosztów zwiazanych z inwestycjami mającymi na celu rozwój, takie jak zakup nowych maszyn, dodatkowych środków transportu, budowa lub rozbudowa zakładu produkcyjnego, zaleca się skorzystanie z długoterminowego finansowania, jakim jest kredyt inwestycyjny. Banki dokładnie analizują planowane wydatki, starając się zweryfikować ich rzeczywistą wysokość. Zazwyczaj wymagają obszernej dokumentacji obejmującej kosztorysy, harmonogramy kosztowo-czasowe, pozwolenia na budowę, umowy z wykonawcami itp. Istnieje możliwość, że według oceny banku zakres planowanych inwestycji może być zbyt duży w porównaniu do obecnych możliwości finansowych firmy, co z kolei może zagrozić jej zdolności kredytowej. W takim przypadku bank może zaproponować podzielenie przedsięwzięcia na etapy rozłożone w czasie lub nawet odmówić udzielenia finansowania. Warto zaznaczyć, że banki preferują, aby udział własny klienta w finansowaniu przedsięwzięcia wynosił co najmniej 20%. Kredyty inwestycyjne zazwyczaj mają okres spłaty obejmujący kilka lat, lecz nieprzekraczający czasu amortyzacji finansowanego środka trwałego. Środki pieniężne z banku są uwalniane na podstawie faktur związanych z konkretnym przedsięwzięciem. Zabezpieczeniem spłaty kredytu inwestycyjnego zwykle jest sam obiekt finansowania (H. Chynał, 2008, s. 81-83).

Podczas składania wniosku o kredyt, istotne jest zwrócenie uwagi na koszty związane z pozyskaniem kapitału. Poza odsetkami, banki nakładają różnego rodzaju opłaty, które znacząco wpływają na całkowitą kwotę do spłaty. W skład ogólnych kosztów kredytu wchodzą:

a) oprocentowanie: oparte na stawce WIBOR w przypadku kredytów w złotówkach, LIBOR lub EURIBOR w przypadku kredytów walutowych, wraz z marżą bankową, uzależnioną od sytuacji finansowej przedsiębiorstwa,

- b) prowizje: opłaty związane z obsługą kredytu, np. opłaty za zmianę warunków umowy,
- c) ubezpieczenie kredytu: dodatkowy koszt związany z zabezpieczeniem kredytu,
- d) inne opłaty.

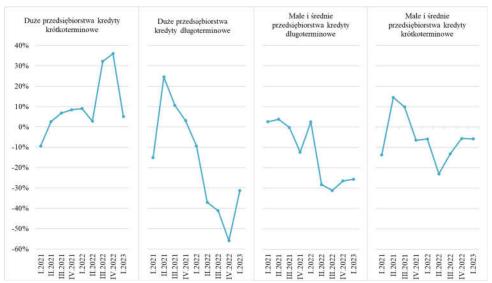
Spłaty kapitału mogą być realizowane miesięcznie, kwartalnie lub jednorazowo na zakończenie okresu kredytowania. Wysokość rat może być ustalana równo lub dostosowana do ewentualnych sezonowych zmian w przychodach generowanych przez przedsiębiorstwo. Istnieje możliwość uzgodnienia okresu karencji w spłacie kredytu, co oznacza odroczenie rozpoczęcia regulowania zobowiązań na określony czas, niezbędny do tego, aby inwestycja mogła zacząć przynosić dochody. W większości przypadków, karencja dotyczy wyłącznie kapitału, co oznacza, że spłata odsetek odbywa się bez odroczenia i jest realizowana cyklicznie, na przykład co miesiąc. Sumaryczny koszt kredytu jest reprezentowany przez Rzeczywistą Roczną Stopę Oprocentowania (RRSO), standaryzowaną miarę, która objęła wszystkie możliwe opłaty związane z kredytem (W. Macierzyński, I. Pszczółka, M. Sobol, 2022, s. 48-49).

2. ZAPOTRZEBOWANIE NA KREDYT W PRZEDSIĘBIORSTWIE

W zmieniającym się środowisku biznesowym, gdzie innowacje, rozwój i konkurencyjność są kluczowe, zapotrzebowanie na kredyt w przedsiębiorstwie stanowi jeden z fundamentalnych elementów decydujących o jego stabilności i wzroście. Przedsiębiorstwa mają możliwość skorzystania z kredytów bankowych, które są udostępniane przez banki zarówno w walucie rodzimej, jak i obcej. Dzięki temu przedsiębiorstwa mają dostęp do niezbędnych narzędzi finansowych, które umożliwiają im prowadzenie działalności, efektywne zarządzanie finansami oraz rozwijanie swojego biznesu.

Między ewolucją warunków na rynku kredytowym a ogólnym stanem gospodarki istnieje długofalowa, trwała zależność. Fluktuacje koniunktury w sektorze bankowym wykazują głównie charakter procykliczny w kontekście całego systemu gospodarczego, wiążąc się ściśle z przebiegiem cykli kredytowych. Intensywność wpływu istotnej części czynników determinujących popyt przedsiębiorstw na kredyt bankowy ulega dynamicznym zmianom, które również wykazują charakter procykliczny. W okresach zwiększonego tempa wzrostu gospodarczego, kluczowymi determinantami popytu na kredyt stają się głównie zapotrzebowanie związane z finansowaniem zapasów, kapitału obrotowego oraz inwestycji. Dostępność kredytu dla przedsiębiorstw oraz zainteresowanie nim w dużej mierze zależy od ustalanych przez bank centralny stóp procentowych, kształtujących politykę monetarną. Rola stopy procentowej nie ogranicza się jedynie do bycia czynnikiem napędowym fluktuacji koniunkturalnych, lecz także przyczynia się do dynamicznych zmian w aktywności gospodarczej (R. Skikiewicz, 2015, s. 128-129).

Na rysunku 1 zestawiono porównawczo dla dużych oraz małych i średnich przedsiębiorstw popyt na kredyty długo- i średnioterminowe w latach 2021-2023.

Rysunek 1. Popyt na kredyt dla przedsiębiorstw w latach 2021-2023 (w %) Źródło: Departament Stabilności Narodowej, 2021-2023

Rysunek 1 przedstawia zmiany w popycie na różne rodzaje kredytów w małych, średnich i dużych przedsiębiorstwach w latach 2021-2023. Dane przedstawione są w ujęciu kwartalnym. Wykresy zawarte w przeprowadzonej analizie przedstawiają procent netto. Dodatnią wartość procentu netto należy interpretować jako złagodzenie polityki kredytowej lub wzrost popytu na kredyty, a ujemną wartość procentu netto – jako zaostrzenie polityki kredytowej lub spadek popytu na kredyty.

Od pierwszego kwartału 2021 roku, większość banków wskazała wzrost popytu na kredyty długoterminowe, jak i krótkoterminowe dla sektora małych i średnich oraz dużych przedsiębiorstw. W trzecim kwartale 2021 roku popyt na kredyty krótkoterminowe dla dużych przedsiębiorstw nadal wykazywał tendencję wzrostową, w przeciwieństwie do kredytów długoterminowych dla dużych przedsiębiorstw oraz kredytów dla małych i średnich przedsiębiorstw. W pierwszym kwartale 2022 roku zanotowano wzrost popytu na kredyty długoterminowe dla małych i średnich przedsiębiorstw, podczas gdy popyt na kredyty krótkoterminowe dla dużych przedsiębiorstw pozostał bez znaczących zmian. Popyt na kredyty długoterminowe dla dużych przedsiębiorstw od drugiego kwartału 2021 roku nadal wykazywał tendencję spadkową. W drugim kwartale 2022 roku większość banków zaobserwowała spadek popytu na różne rodzaje kredytów dla przedsiębiorstw. W szczególności, popyt na krótko- i długoterminowe kredyty dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw zmniejszył się do poziomu odpowiednio -24% i -29%, a popyt na krótkoterminowe kredyty dla dużych przedsiębiorstw zmalał do stanu 2%. Dodatkowo, w przypadku długoterminowych kredytów dla dużych przedsię-

biorstw, banki odnotowały spadek popytu do wysokości -38%. W pierwszym kwartale 2023 roku banki ponownie zaobserwowały spadek popytu na krótkoterminowe kredyty dla przedsiębiorstw, jednocześnie zanotowały wzrost popytu na kredyty długoterminowe dla przedsiębiorstw. Popyt na kredyty dla małych i średnich przedsiębiorstw pozostał na podobnym poziomie jak w poprzednim kwartale, odpowiednio dla kredytów długoterminowych -26% i krótkoterminowych -5%.

Tabela 1 prezentuje czynniki przyczyniające się do zmian popytu na kredyt dla przedsiębiorstw małych, średnich i dużych. Dane przedstawione są w ujęciu kwartalnym.

Tabela 1. Przyczyny zmian popytu na kredyt dla przedsiębiorstw 2021-2023 (w %)

Przyczyny zmian popytu na kredyt	I.2021	II.2021	III.2021	IV.2021	I.2022	II.2022	III.2022	IV.2022	I.2023
Zmiany zapotrzebowania na finansowanie środków trwałych (inwestycji)		28,65%	15,11%	3,84%	0,99%	-39,81%	-50,16%	-56,33%	-53,63%
Zmiany zapotrzebowania na finansowanie zapasów i kapitału obrotowego		26,24%	12,66%	37,21%	19,96%	51,63%	31,09%	18,87%	-6,12%
Zmiany zapotrzebowania na finansowanie związane z fuzjami i przejęciami	7,30%	9,44%	8,08%	3,03%	0,27%	-14,55%	8,42%	-0,27%	-4,94%
Zmiany zapotrzebowania na finansowanie związane z restrukturyzacją długu		8,04%	0,00%	0,00%	6,60%	4,52%	6,70%	-0,30%	0,00%
Wykorzystanie alterna- tywnych źródeł finanso- wania	-5,52%	-0,08%	-2,83%	-2,35%	-1,53%	-3,40%	1,06%	-0,25%	0,00%
Zmiana warunków udzie- lania kredytów dla przed- siębiorstw		5,03%	0,33%	0,00%	-0,60%	0,28%	0,11%	-11,91%	0,03%
Zmiana kryteriów udzie- lania kredytów dla przed- siębiorstw		0,05%	2,28%	0,00%	-1,22%	-5,44%	0,00%	-1,88%	-14,89%
Inne czynniki	-13,15%	12,33%	0,33%	13,18%	-29,82%	-19,47%	-37,23%	-22,02%	-15,85%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie raportów Departamentu Stabilności Finansowej.

W drugim kwartale 2021 roku banki zauważyły poprawę popytu na kredyt dla dużych przedsiębiorstw, co można przypisać głównie wzrostowi zapotrzebowania na finansowanie inwestycji w środki trwałe, co stanowiło ok. 28%. Dodatkowo, zapotrzebowanie na finansowanie zapasów i kapitału obrotowego także wzrosło do poziomu ok. 26%. Wzrost popytu na kredyt wynikał również z potrzeby finansowania fuzji i przejęć, co stanowiło ok. 9%, oraz restrukturyzacji długu (ok. 8%). Ponadto, banki zauważyły spadek emisji dłużnych papierów wartościowych, co wpłynęło na wzrost popytu. Istotnym czynnikiem była również

łagodniejsza polityka kredytowa banków. Banki zidentyfikowały także inne czynniki, które przyczyniły się do zwiększenia popytu na kredyt, takie jak wzrost optymizmu wśród przedsiębiorców i chęć realizacji wcześniej wstrzymanych projektów inwestycyjnych z powodu pandemii.

W czwartym kwartale 2021 roku, banki wskazały na większe zapotrzebowanie na finansowanie zapasów i kapitału obrotowego jako czynnik przyczyniający się do zmiany popytu na kredyt dla przedsiębiorstw. Wzrost cen energii i gazu wpłynął na większe zapotrzebowanie na kredyty obrotowe ze strony przedsiębiorstw handlowych, których koszty produkcji związane są z wysokimi kosztami energii i gazu. Część banków uznała, że ograniczenie popytu na kredyt w tym okresie wynikało z większego finansowania przedsiębiorstw własnymi środkami oraz zwiększonej konkurencji ze strony innych banków, co miało negatywny wpływ na popyt na kredyt (Departament Stabilności Narodowej, 2021).

Na zmianę poziomu popytu na kredyt w pierwszym kwartale 2022 roku wpłynęły głównie czynniki nieujęte w prowadzonym przez NBP badaniu. Te czynniki obejmowały niepewność związaną z wojną w Ukrainie, wzrost cen energii i paliw, wzrost cen stali, zbóż i surowców, wzrost stóp procentowych oraz ograniczone możliwości przeniesienia wzrostu kosztów na odbiorców. Niektóre banki odnotowały wzrost popytu na kredyt dla przedsiębiorstw, co mogło być wynikiem większego zapotrzebowania na restrukturyzację długu (ok. 6%).

W drugim kwartale 2022 roku popyt na kredyt ze strony przedsiębiorstw zmniejszył się. Spadek ten wynikał głównie z mniejszego zapotrzebowania na finansowanie inwestycji, które spadło do poziomu ok. -39%, oraz zaciągania przez przedsiębiorstwa kredytów w innych bankach. Dodatkowo, zmniejszyło się zapotrzebowanie na finansowanie związane z fuzjami i przejęciami, co stanowiło ok. -14%. Jednocześnie, pozytywny wpływ na popyt miało większe zapotrzebowanie na finansowanie zapasów i kapitału obrotowego, które wzrosło o ok. 51%. Do innych czynników zaliczały się m.in.: większe zainteresowanie faktoringiem, które wynikało z zacieśniania polityki kredytowej i wzrastających zatorów płatniczych, pogorszenie się sytuacji gospodarczej w kraju, wzrost stóp procentowych oraz wzrost ryzyka geopolitycznego spowodowanego wojną w Ukrainie.

W III kwartale 2022 roku zmiana stanu popytu na kredyty ze strony przedsiębiorstw głównie wynikała z obniżonego zapotrzebowania na finansowanie inwestycji (procent netto: ok. -50%) oraz spadek finansowania zapasów i kapitału obrotowego (ok. 31%). Pozytywne oddziaływanie zanotowano dzięki finansowaniu związanym z fuzjami i przejęciami (ok. 8%) oraz restrukturyzacją długu (ok. 6%). Innymi czynnikami wpływającymi na spadek popytu na kredyt był wzrost stóp procentowych, pogorszenie koniunktury gospodarczej w Polsce, zwiększenie zatorów płatniczych (Departament Stabilności Narodowej, 2022).

W czwartym kwartale 2022 roku zmiana popytu na kredyt ze strony przedsiębiorstw była głównie wynikiem zmniejszenia zapotrzebowania na finansowanie inwestycji, co stanowiło ok. -56%. Dodatkowo, wpłynęło na to również zaostrzenie warunków udzielania kredytów dla przedsiębiorstw, co wyniosło ok. -11%.

Do innych czynników zaliczało się m.in. zwiększone ryzyko pojawienia się kryzysu energetycznego.

W pierwszym kwartale 2023 roku zmiana poziomu popytu była rezultatem mniejszego zapotrzebowania na finansowanie zapasów i kapitału obrotowego, co wyniosło ok. -6%. Wśród czynników wpływających na zmiany popytu, banki wskazały utrzymującą się niesprzyjającą sytuację makroekonomiczną, która nie sprzyjała długoterminowym inwestycjom. Zapotrzebowanie na finansowanie zwiększonej podaży samochodów również wpłynęło na popyt (Departament Stabilności Narodowej, 2023).

PODSUMOWANIE

Kredyt jest jednym ze źródeł finansowania przedsiębiorstwa. W przypadku kredytu, zdolność kredytowa klienta jest kluczowym czynnikiem decydującym o możliwości uzyskania kredytu. Bank ocenia, czy kredytobiorca jest w stanie spłacić kredyt w określonych terminach. Kredyty udzielane są przez banki i wymagają spłaty kapitału i odsetek zgodnie z ustalonym harmonogramem. Warunki udzielania kredytów mogą się zmieniać w zależności od sytuacji rynkowej i polityki banków. Zmiany te mogą wpływać na dostępność kredytów dla firm. Popyt na kredyt w firmach jest zmienny i zależy od różnych czynników, takich jak koniunktura gospodarcza, polityka banków i inne czynniki zewnętrzne. Zapotrzebowanie na różne rodzaje kredytów zmienia się w zależności od sektora i sytuacji rynkowej. Banki monitorują te trendy, dostosowując swoje oferty do potrzeb przedsiębiorców.

BIBLIOGRAFIA

- 1. Bajor B., Kociucki L., Kondek J. M., Królikowska K., 2020, *Prawo bankowe. Komentarz do przepisów cywilnoprawnych*, Wolters Kluwer, Warszawa.
- 2. Chynał H., 2008, Kredyty bankowe i inne formy finansowania, Difin, Warszawa.
- 3. Kata R., 2017, Korzystanie z kredytów bankowych przez małe i średnie przedsiębiorstwa w Polsce, Ekonomika i Organizacja Gospodarki Żywnościowej, nr 119.
- 4. Macierzyński W., Pszczółka I., Sobol M., 2022, *Podstawy bankowości. Wybrane zagadnienia*, Instytut Naukowo-Wydawniczy "Spatium", Radom.
- 5. Skikiewicz R., 2015, *Popyt przedsiębiorstw na kredyt bankowy a koniunktura gospodarcza*, Studia Oeconomica Posnaniensia, vol. 3, no. 4.
- Sytuacja na rynku kredytowym, 2021, Departament Stabilności Finansowej NBP, Warszawa, dostępny w: https://nbp.pl/wp-content/uploads/2022/09/rynek_ kredytowy_2021_3.pdf [dostęp: 28.06.2023]
- 7. *Sytuacja na rynku kredytowym*, 2022, Departament Stabilności Finansowej NBP, Warszawa, dostępny w: https://nbp.pl/wp-content/uploads/2022/09/rynek_kredytowy 2022 1-4.pdf, [dostęp: 28.06.2023].
- 8. *Sytuacja na rynku kredytowym*, Departament Stabilności Finansowej, 2023, Warszawa, dostępny w: https://nbp.pl/wp-content/uploads/2023/02/rynek_kredytowy_2023_1.pdf [dostęp: 28.06.2023].

- 9. *Sytuacja na rynku kredytowym*, 2023, Departament Stabilności Finansowej, Warszawa, dostępny w: https://nbp.pl/wp-content/uploads/2023/05/ASRK_II_ 2023 Publikacja PL.pdf, [dostęp: 28.06.2023].
- 10. *Sytuacja na rynku kredytowym*, Departament Stabilności Finansowej NBP, https://static.nbp.pl/dane/rynek-kredytowy/zrodlo-net.xlsx [dostęp 05.05.2023].
- 11. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 2324 z późn. zm.).

CREDIT IN THE FINANCING OF BUSINESS ENTITIES

Abstract

The article delineates the scope and structure of a credit agreement, which serves as a formal document governing the relationship between a bank and a borrower. It discusses key elements of the agreement such as the loan amount, purpose, repayment terms and schedules, interest rates, collateral, as well as the rights and obligations of both parties. The article presents the aspect of creditworthiness, examining the criteria and procedures for assessing the borrower's creditworthiness in accordance with the banks' requirements. It analyzes the demand for credit in businesses, providing data on the demand for various types of loans. The significance of credit for the stability and growth of enterprises in a dynamic business environment, where innovation and development are crucial, is outlined. The article underscores the variability in credit demand, which can result from various factors such as market conditions, bank credit policies, or the macroeconomic situation.

Keywords: financing, credit, enterprise, demand, requirement.